

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЯ

Грабович Т. С.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

У наукових дослідженнях, присвячених диверсифікації, можна знайти багато варіантів її визначення. Формулюючи його, вчені здебільшого спираються або на фінансовий, або на стратегічний підходи.

У фінансовій сфері диверсифікація (від лат. *Diversus* – різний, віддалений і *facere* – робити) в більшості джерел визначається як процес, що використовується у підприємницькій діяльності і полягає у зміні складу, структури й/або розширенні різновидів як активів, що інвестуються, так і вкладених у них капіталів за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел, фінансових і управлінських ресурсів.

Таке визначення є доволі універсальним і охоплює всі основні характеристики диверсифікації.

Традиційними визначеннями диверсифікації є: 1) розширення асортименту, зміна вигляду продукції, що виготовляється на підприємстві, освоєння нових видів товарів з метою підвищення ефективності виробництва та зниження ризиків; 2) розподіл грошових коштів серед різних об'єктів з метою зниження ризику втрат та з метою отримання більш високого прибутку.

У “Великому економічному словнику” диверсифікація (від. Лат *atipon* – зміна, розмаїтість) – це: 1) проникнення фірми в галузі, що не мають прямого виробничого зв'язку і функціональної залежності від основної області її діяльності. Диверсифікація пов'язана з процесом концентрації виробництва на міжгалузевому рівні, структурною перебудовою господарства. У результаті диверсифікації монополістичні об'єднання перетворюються на складні багатогалузеві комплекси, утворюють конгломерати; 2) у широкому розумінні – розширення господарської діяльності в нові сфери.

О. Савицька вважає, що диверсифікація – це розширення діапазону діяльності підприємства, фірми, корпорації за межі основного бізнесу; проникнення їх в інші галузі виробництва й на ринки нових товарів і послуг, найчастіше прямо не пов'язаних із основною сферою їх діяльності.

На мою думку, найбільш доречним визначенням поняття диверсифікації є зниження ризику за допомогою проникнення в інші сфери діяльності або на інші ринки.